

Overzicht UNIX/Linux commando's

Tussen rechte haken – dwz [] – staan de optionele argumenten van commando's.

Filebeheer

<code>pwd</code>	toon pad van huidige working directory
<code>ls</code>	toon inhoud van huidige working directory
<code>ls dir</code>	toon inhoud van directory <i>dir</i>
<code>ls -l [dir]</code>	toon ook alle file attributen
<code>ls -a [dir]</code>	toon ook “verborgen” files
<code>mkdir dir</code>	maak een nieuw directory <i>dir</i>
<code>cd</code>	ga naar je home directory
<code>cd dir</code>	ga naar directory <i>dir</i>
<code>cp file dir</code>	kopieer <i>file</i> naar directory <i>dir</i>
<code>cp -r dir1 dir2</code>	kopieer (recursief) directory <i>dir1</i> naar <i>dir2</i>
<code>mv file1 file2</code>	verander naam van <i>file1</i> in <i>file2</i>
<code>mv file dir</code>	verplaats <i>file</i> naar directory <i>dir</i>
<code>rm file</code>	verwijder <i>file</i>
<code>rmdir dir</code>	verwijder de lege directory <i>dir</i>
<code>rm -R dir</code>	verwijder (recursief) directory <i>dir</i>
<code>chmod mode file</code>	verander de permissies van <i>file</i>

Tikwerk vermijden

Tab	maak file of directory naam af (file completion)
Tab (2 keer)	maak commando naam af (command completion)
*	willekeurige string; bijv. <code>cp a* backup</code>
?	willekeurig karakter; bijv. <code>cp test?.txt backup</code>
history	toon vorige commando's
pijl omhoog/omlaag	scroll door vorige commando's
!!	herhaal laatste commando
! <i>patroon</i>	herhaal laatste commando beginnend met <i>patroon</i> ; bijv. <code>!cp</code>

Copy & Paste

Met de linkermuisknop kun je tekst markeren, en vervolgens door een druk op de middelste muisknop ergens anders kopiëren.

Afkortingen voor paden

<code>~</code>	home directory; bijv. <code>cp test.txt ~</code>
<code>.</code>	huidige working directory; bijv. <code>cp test.txt .</code>
<code>~inf063</code>	home directory van user <code>inf063</code> ; bijv. <code>ls ~inf063/test.txt</code>
<code>/</code>	de wortel-directory van het filesysteem ; bijv. <code>ls /</code>

Procesbeheer

<code>ps</code>	toon lijst van processen
<code>ps -l</code>	toon uitgebreide lijst van processen
<code>ps -u user</code>	toon alle processen van gebruiker <i>user</i>
Ctrl-C	beëindig proces
<code>kill pid</code>	beëindig proces nummer <i>pid</i>
<code>kill -9 pid</code>	idem, iets rigoreuzer
Ctrl-Z	suspend een proces
<code>fg</code>	hervat ge-suspend proces in de foreground
<code>bg</code>	hervat ge-suspend proces in de background
<code>command &</code>	start <i>command</i> in de background
<code>command > file</code>	stuur uitvoer van <i>command</i> naar <i>file</i>
<code>command >& file</code>	stuur uitvoer incl. error messages van <i>command</i> naar <i>file</i>
<code>command < file</code>	stuur <i>file</i> als invoer naar <i>command</i>
<code>command1 command2</code>	“pipe” uitvoer van <i>command1</i> naar <i>command2</i>

Userbeheer en networking

<code>passwd</code>	verander van password
<code>whoami</code>	wie ben ik
<code>who</code>	laat zien wie er is ingelogd
<code>w</code>	laat zien wie er is ingelogd en wat ze doen
<code>finger user</code>	geef informatie over <i>user</i>
<code>su user</code>	log in als andere gebruiker (su = substitute user)
<code>slogin machine</code>	log remote in op <i>machine</i> (slogin = secure login); bijv. <code>slogin zaagblad.sci.kun.nl</code>
<code>slogin -l user machine</code>	log remote in op <i>machine</i> als <i>user</i> ; bijv. <code>slogin -l inf063 zaagblad</code>
logout of exit	eindig terminal sessie
<code>talk user</code>	chat met <i>user</i>

Meer informatie

<code>man command</code>	toon manual voor <i>command</i>
<code>command --help</code>	veel commando's hebben een optie <code>--help</code>
<code>command -h</code>	of een optie <code>-h</code>
<code>man -k keyword</code>	doorzoek de manuals naar <i>keyword</i>
<code>xman</code>	X interface voor de manual pages
<code>which command</code>	zeg waar <i>command</i> staat

Verder hebben de meeste window managers ook nog wel een help faciliteit.

Handige utilities

<code>grep patroon file</code>	zoek naar voorkomens van <i>patroon</i> in <i>file</i>
<code>cat file</code>	toon inhoud van <i>file</i> (cat = concatenate)
<code>more file</code>	toon inhoud van <i>file</i> , pagina voor pagina
<code>less file</code>	net zoiets
<code>file file</code>	zeg wat voor soort file <i>file</i> is
<code>wc file</code>	tel aantal karakters, woorden, regels in <i>file</i> (wc = word count)
<code>tail file</code>	toon laatste paar regels van <i>file</i>
<code>diff file1 file2</code>	kijk of <i>file1</i> en <i>file2</i> verschillend zijn
<code>diff -r dir1 dir2</code>	kijk recursief of directories <i>dir1</i> en <i>dir2</i> verschillend zijn
<code>sort file</code>	sorteer de regels van <i>file</i> in alfabetische volgorde

Editors

Op de UNIX machines kun je een editor opstarten door onder de rechtermuisknop **Applications** → **Text Editor** te selecteren.

Andere editors die op veel Linux/UNIX systemen te vinden zijn:

<code>pico [file]</code>	start pico editor [en open <i>file</i>]
<code>nedit [file]</code>	start nedit editor [en open <i>file</i>]
<code>xemacs [file]</code>	start x-emacs editor [en open <i>file</i>]

X applicaties

<code>xterm</code>	een X-terminal
<code>xcalc</code>	een X-calculator
<code>xclock</code>	een X-clock

Andere applicaties

<code>netscape</code>	de web-browser Netscape
<code>soffice</code>	Star Office/Open Office, een gratis en open source office pakket; zie www.openoffice.org
<code>abiword</code>	een gratis wordprocessor à la Word; zie www.abisource.com
<code>acroread [file.pdf]</code>	Acobat viewer voor PDF files
<code>gv [file.ps]</code>	GhostView viewer voor PostScript en PDF files

Solaris Desktop

Hieronder wat dingen specifiek voor de Solaris CDE Desktop:

shell (terminal window)	rechtermuisknop indrukken als je op de achtergrond staat, en Hosts → This Host selecteren
editor	rechtermuisknop indrukken als je op de achtergrond staat, en Applications → Text Editor selecteren
grafische file manager	rechtermuisknop indrukken als je op de achtergrond staat, en Files → File Manager selecteren
webbrowser (Netscape)	klik met linkermuisknop op het driehoekje boven de aarbol om het bijbehorende menu te openen, en klik vervolgens met de linkermuisknop op Web Browser